

◆ Zəfərin izi ilə

Qalabənin bərəkəti

Şuşanın məşhur
Qala çörəyi
28 ildən sonra
özünəməxsus
ətrini və dadını
qaytarıb

Mədəniyyətimizin paytaxtında həyat qaynayır...

Hər tərəf tikinti meydanıdır...

Bütün infrastruktur - muzeylər, tarixi, mədəni-dini abidələr, yaşayış binaları, bulaqlar, müəssisələr, bir sözlə, özünəməxsusluğu qorunmaqla şəhər yenidən qurulur...

Mənzərəyə tamaşa etdikcə Ali Baş Komandan ilham Əliyevin Şuşanın azad edilməsi müjdesini verərkən söylədiyi - "Əziz Şuşa, sən azadsan! Biz səni dirçəldəcəyik" fikirləri yada düşür və adamın ürəyi dağa dönür. Şuşa həqiqətən də dirçəlir, əvvəlki əzəmətini, şöhrətini geri qaytarır.

Müqəddəs bərəkətin
köhnə ünvanı

Şəhərin enişli-yoxuşlu hər küçəsində diqqətçəkən tarixi izlər var. Yeni qalının hər qarışında zəngin irs yatır.

Qələbənin bərəkəti

Şuşanın məşhur
Qala çörəyi
28 ildən sonra
özünəməxsus
ətrini və dadını
qaytarıb

◆ Zəfərin izi ilə

Əvvəli 1-ci səh.

Yuxarı Gövhər Ağa məscidinin yanından General Yaqub Quliyev küçəsinə dönmə hərəkat etdikdə isə xoş olan ovqatımız bir qədər də yüksəlir. Şuşanın məşhur Qala çörəyinin özünəməxsus ətri adamı özünə çəkir. İlk dəfə Qala çörəyini görmək, heç vaxt dadmadığımız bu təamdan bir qismət kəsmək üçün bişirildiyi ünvana üz tuturuq.

Elə vaxtı yetişirik ki, kürədən qaynar-qaynar bərəkətli çörək çıxır. Bir qədər rəflərdə qaldıqdan sonra işçilər çörəkləri qablaşdırırlar. Qala çörəyi çəkisinə görə o qədər də böyük deyil. İlk baxışdan görünür ki, burada 2 formada - dairəvi və dördkünc çörək bişirilir.

Bir qədər müşahidə apardıqdan sonra müəssisənin fəaliyyəti ilə maraqlanırıq. Müəssisənin müdür müavini İslam Məmmədov deyir ki, Şuşada məhz bu yerdə vaxtı ilə Qala çörəyi bişirilib. Paytaxtda çörək istehsalı müəssisəsi kimi fəaliyyət göstərən "Azhun Holding" MMC bu ilin yanvar ayından Zəfər Qalasında köhnə ənənəni davam etdirmək qərarına gəlib. Çörək istehsalı müəssisəsi qanunvericiliyə uyğun olaraq qeydiyyat nömrəsi ilə qida təhlükəsizliyi qeydiyyatına alınıb və "Qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin dövlət reyestri"yə daxil edilib. Müəssisə lazımı metodiki-texniki dəstək ilə təmin olunub.

Artıq 10 aydır ki, Şuşanı müdafiə və mühafizə edənlər, şəhəri yenidən quranlar üçün burada çörək bişirilir. Şəhərə gələn qonaqlara da çörək satılır: "Şuşada illər öncə bişən Qala çörəyi çox məşhur olub. Ermənilər Şuşanı işğal etməzdən öncə də burada çörəkbişirmə müəssisəsi olub. İndi biz yenidən o dadı qaytarmaq üçün fəaliyyətə başlamışıq. Əlimizdən gələni edirik ki, hər kəs xidmətimizdən razı qalsın. Burada, əsasən, Şuşanı qoruyan hərbiçilərimizin çörək tələbatı ödənilir. Gündəlik sifariş əsasında çörək bişirilir. Amma ondan əlavə də bişiririk ki, sizin kimi qonaqlar, burada çalışan işçiləri də çörəklə təmin edə bilək".

Şuşada çörək alıb digər bölgələrə aparırlar

Müəssisənin bütün avadanlıqları Bakıdan gətirilib. Burada ikinövbəli sistemlə 8 nəfər çalışır. Gündəlik istehsal gücü beş tona yaxındır. Amma gün ərzində tələbat uyğun çörək bişirilir. İslam Məmmədov deyir ki, bu göstərici 10-15 tona da çatdırıla bilər: "Yəqin ki, tezliklə belə də olacaq. Çünki tələbat get-

dikcə artır. Şuşa yenidən qurulur və işlər artdıqca, gündəlik qidaya da tələbat çoxalır. Həm də şəhərə gələn hər kəs buraya gəlib 15-20 çörək alır. Deyirlər ki, aparıb qohum-əqrəbaya, qonşulara paylayacağam ki, Şuşada belə dadlı çörək bişir. Gün ərzində bişirilən çörəkdən bir dənəsi də qalmır.

Maraqlıdır, hərəsən, indi bişirilən çörək heqiqətən də əvvəllər bişirilən Qala çörəyinin dadını veririmi?

İslam Məmmədovun sözlərinə görə, bir müddət əvvəl buraya gələn qonaqlar arasında bir ağsaqqal kişi çörəkdən dadanda dedi ki, eynisidir: "Bir ay bundan öncə bir neçə şəxs gəlmişdi. Ağsaqqallardan biri çörəyi əlinə götürüb çox diqqətlə baxdı, gözləri dolmuşdu. Sonra qorparib bir əd yedi. Dönüb yoldaşlarına dedi ki, ağızım da da gəldi. Çox yaxşı bişib. Belə başa düşdük ki, dad həmin daddır".

Burada əvvəllər, yeni müəssisəyə yeni açılarda qo-

naqlara maraqlı təkliflər də edilmiş. Kim istəsə çörək bişirmə prosesində iştirak edə bilmiş. Hətta Şuşaya təşrif buyuran xarici diplomatlar da burada çörək bişiriblər: "Səfirələr, xarici diplomatlar gələndə əlcək geyinib özləri çörək bişirdilər, yedilər və bəyəndilər. Çox adam istəyir ki, bunu etsin, amma hər zaman imkan olmur. Çünki tələbat getdikcə artır və biz də istəmirik ki, işimiz ləngisin".

Müəssisədə bir neçə dəqiqə olduğumuz müddətdə deyilənlərin şahidi olduq. Demək olar küçədən keçən hər kəs ayaq saxlayıb, ətri qala divarlarını bürüyən Şuşa çörəyindən almamış getmir.

İçəri daxil olub çörək alan iki nəfərlə söhbətləşirik. Oqtay və Etibar Əliyev qardaşları xeyli vaxtdır Şuşanın tikinti-quruculuq prosesində çalışırlar. Qardaşlar deyirlər ki, şəhərdə çörək boldur. Marketlərdə hər zaman çörək olur. Amma Qala çörəyi-

nin yeri ayrıdır: "Yaxında işləmirik. Nahar fasiləsi olduğu üçün gəlib burdan çörək alırıq. Dadına verdiş etmişik. Düzdür, yaxınlıqdakı marketlərdə də çörək olur. Hərddən ordan da alırıq. Amma bu çörəyin ətri də, dadı da fərqlidi. Adam bu çörəyi çox iştahla yeyir".

Hər kəs Şuşanın çörəyini bəyənir və razılıq edir. Elə biz də ilk dəfə gördüyümüz bu ləzzətli çörəkdən kimi daddıq, həm də Bakıya gətirmək üçün alıb götürdük. Çörəkçilərə isə xeyirli-bərəkətli olsun deyib, müəssisədən ayrıldıq.

Şuşanın xeyir-bərəkət rəmzi

Süfrələrin şahı, elin varı, sərvəti, Tanrı sovqatı olan çörək bütün insanlar üçün evəzənilməz nemətdir. Xalqımız ən qədim zamanlardan çörəyə ehtiramla yanaşmış, evinə ən əziz qonaq gələndə onu duz-çörəklə qarışdırıb, çörəyi müqəddəs bir nemət, bərəkət kimi uca tutub. Çörək and yeri, etibarlılıq, sədaqət, xeyir-bərəkət rəmzi sayılıb və xalqımızın inam yerinə çevrilib. Bu gün isə 28 ildən sonra yenidən qurulan Şuşaya ruzi-bərəkət gəlib. Şuşamızda xəmir yoğrulur...

Əminliklə deyə bilərik ki, qədim Qala şəhərimiz tezliklə əvvəlki kimi möhtəşəm, əzəmətli olacaq. Yeni tikililəri, keçmişlə müasirliyin vəhdətini təşkil edəcək görünüşü, eləcə də havası, torpağı, suyu və məşhur Qala çörəyinin ətri illər sonra doğma şəhərinə qayıdan şuşalıları, qonaqlara keçmiş xatırladacaq. Şuşamızda həyat yenidən qaynayacaq. Cıdır düzündə möhtəşəm el şənlikləri keçiriləcək.

Noyabrın 8-də Şuşamızın azadlığının bir illiyini böyük təmtəraqla qeyd edəcəyik. Zülmətdən aydınlığa çıxıb azadlığın qovuşan Şuşada təşkil olunacaq toy-büşatın səs-küyü düşmənlər olan hər kəsin bağrını yaracaq...

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Bakı-Şuşa-Bakı